



## **Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu leguldījumu plāna “INVL Ekstra plāns 47–52” prospekts**

**Līdzekļu pārvaldītājs:** IPAS „INVL Asset Management”  
darbības licences numurs: 06.03.07.211/511  
izsniegšanas datums: 11.06.2004; pārreģistrēta 10.07.2024.

**Turētājbanka:** “SEB banka” AS

Pēdējie veiktie grozījumi un to datums: Plāna Prospekta grozījumi apstiprināti IPAS „INVL Asset Management” valdes sēdē 2026.gada 4.jūnijā un reģistrēti Latvijas Bankā 2026.gada 28.maijā.

leguldījumu plāna prospektu, kā arī citu informāciju par leguldījumu plānu un Līdzekļu pārvaldītāju var saņemt klātienē IPAS „INVL Asset Management” birojā (adrese: Elizabetes iela 10B-1, Rīga, LV-1010, Latvija; telefons: 67092988) darba dienās no plkst. 8.30 līdz 17.30 vai apmeklējot tīmekļa vietni: <https://invl.lv/>, kā arī Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras nodaļās.

## Satura rādītājs

### Lietoto terminu un saīsinājumu skaidrojums

#### 1. Informācija par ieguldījumu plānu pārvaldi

- 1.1. Informācija par līdzekļu pārvaldītāju
- 1.2. Informācija par turētājbanku
- 1.3. Informācija par ieguldījumu plāna zvērinātu revidentu

#### 2. Informācija par ieguldījumu plānu

- 2.1. Ieguldījumu plāna mērķa dalībnieka raksturojums
- 2.2. Ieguldījumu plāna raksturīgākās pazīmes
- 2.3. Ieguldījumu plāna ieguldījumu politika
  - 2.3.1. Finanšu instrumenti un valūtas
  - 2.3.2. Katra ieguldījuma veida un valūtas maksimālais īpatsvars kopējos aktīvos, ieguldījumu veidi un mērķa apjoms
  - 2.3.3. Ieguldījumu ģeogrāfiskie reģioni un nozares
  - 2.3.4. Darījumi ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem
  - 2.3.5. Informācija par ieguldījumu plāna ilgtspējas aspektiem
  - 2.3.6. Ieguldījumu plāna līdzekļu un līdzekļu daļas vērtības noteikšanas metodes un kārtība
  - 2.3.7. Cita informācija
  - 2.3.8. Ieguldījumu politikas neievērošanas sekas un kārtība, kādā novērtē un sedz radušos zaudējumus
- 2.4. Darījumu ar ieguldījumu plāna līdzekļiem un ieguldījumu plāna pārvaldīšanas izmaksu pārvaldītājam, turētājbankai un trešajām personām
- 2.5. Ieguldījumu plāna riski
- 2.6. Ieguldījumu plāna dalībnieka tiesības
- 2.7. Informācija par nodokļiem un nodevām, ja tādi ir paredzēti

## LIETOTO TERMINU UN SAĪSINĀJUMU SKAIDROJUMS

<b>Aģentūra un/vai VSAA</b>	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra;
<b>EEZ</b>	Eiropas ekonomiskā zona;
<b>ES</b>	Eiropas Savienība;
<b>ESAO</b>	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija;
<b>ESG</b>	Vide, sociālā un korporatīvā pārvalde;
<b>Finanšu instruments</b>	vienošanās, kas vienlaicīgi vienai personai rada finanšu aktīvu, bet citai personai – finanšu saistības vai kapitāla instrumentu;
<b>leguldījumu plāns</b>	sistemizētu noteikumu kopums, kas izklāstīts leguldījumu plāna Prospektā un saskaņā ar kuru notiek Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldīšana; šajā Prospektā – leguldījumu plāns “INVL Ekstra plāns 47–52”;
<b>leguldījumu plāna dalībnieks</b>	persona, kas ir reģistrēta VSAA par Valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieku un kuras iemaksas VSAA ir nodevusi pārvaldīšanai dalībnieka izvēlētajam līdzekļu pārvaldītājam, ieskaitot tās leguldījumu plāna kontā Turētājbankā;
<b>leguldījumu plāna daļa</b>	uzskaites vienība, kas tiek izmantota leguldījumu plāna līdzekļu uzskaitē un darījumos ar šiem līdzekļiem. leguldījumu plāna daļa nav vērtspapīrs;
<b>leguldījumu plāna līdzekļu vērtība</b>	leguldījumu plāna aktīvu un saistību vērtības starpība;
<b>leguldījumu plāna līdzekļi</b>	Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu daļa, kas tiek pārvaldīta saskaņā ar attiecīgo ieguldījumu plānu;
<b>leguldījumu plāna prospekts</b>	leguldījumu plāna “INVL Ekstra plāns 47–52” prospekts. leguldījumu plāna prospekts ir sistemizēts noteikumu kopums, saskaņā ar kuru notiek Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldīšana;
<b>Iespējkapitāla tirgus</b>	tirgus, kas piedāvā kapitālu komercsabiedrību finansēšanai to attīstības stadijā;
<b>Likums</b>	Latvijas Republikas Valsts fondēto pensiju likums;
<b>Līdzekļu pārvaldītājs un/vai Sabiedrība</b>	IPAS „INVL Asset Management”;
<b>Patiesā vērtība</b>	summa, par kādu aktīvu iespējams apmainīt vai saistības iespējams izpildīt darījumā starp labi informētām, ieinteresētām un finansiāli neatkarīgām personām;
<b>Pārvaldīšanas līgums</b>	līgums starp Aģentūru un Līdzekļu pārvaldītāju, kas nosaka Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas kārtību;
<b>Riska samazināšanas princips</b>	finansiālo zaudējumu riska samazināšana, sadalot leguldījumu plāna līdzekļus ieguldījumu objektos un ievērojot darījumu ierobežojumus, kā arī saglabājot iespēju iegūt vislielākos gaidāmos ienākumus;
<b>Turētājbanka</b>	“SEB banka” AS;
<b>Valsts fondēto pensiju shēma</b>	valsts organizēts iemaksu veikšanas, iemaksāto līdzekļu administrēšanas un pensiju izmaksas pasākumu kopums, kas, nepalielinot kopējo iemaksu apmēru vecuma pensijām, dod iespēju iegūt papildu pensijas kapitālu, daļu no vecuma pensiju iemaksām ieguldot vērtspapīros un citos aktīvos Likumā noteiktajā kārtībā.

## **1. INFORMĀCIJA PAR IEGULDĪJUMU PLĀNA PĀRVALDI**

### **1.1. Informācija par līdzekļu pārvaldītāju**

Līdzekļu pārvaldītāja juridiskā adrese: Elizabetes iela 10B-1, Rīga, LV-1010

Ieguldījumu plāna pārvaldnieka (atbildīgās amatpersonas) vārds, uzvārds: Aleksejs Marčenko

Informācija par atsevišķiem pakalpojumiem, kas saistīti ar fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu un ko līdzekļu pārvaldītājs plāno nodot citām personām: nav paredzēti.

### **1.2. Informācija par turētājbanku**

Turētājbankas nosaukums: “SEB banka” AS

Turētājbankas tiesību un pienākumu apraksts saistībā ar ieguldījumu plāna pārvaldi un uzskaiti:

Līdzekļu pārvaldītājs noslēdz līgumu ar Turētājbanku par ieguldījumu plāna līdzekļu glabāšanu un ieguldījumu plāna kontu apkalpošanu.

Turētājbankas pienākums ir glabāt ieguldījumu plāna līdzekļus saskaņā ar Likumu un Turētājbankas līgumu; sekot, lai iemaksas ieguldījumu plānā un izmaksas no tā notiktu saskaņā ar Likumu un ieguldījumu plāna prospektu; sekot, lai ieguldījumu plāna daļas vērtība tiktu aprēķināta saskaņā ar Likumu, Latvijas Bankas noteikumiem un ieguldījumu plāna prospektu; izpildīt Līdzekļu pārvaldītāja rīkojumus, ja tie nav pretrunā ar Likumu, Latvijas Bankas noteikumiem, ieguldījumu plāna prospektu un Turētājbankas līgumu; sekot, lai pienācīgi tiktu veikti darījumi ar ieguldījumu plāna līdzekļiem noteiktie maksājumi.

Turētājbanka, veicot savus pienākumus, darbojas neatkarīgi no Līdzekļu pārvaldītāja un vienīgi ieguldījumu plāna dalībnieku interesēs.

Turētājbankai ir pienākums sadarboties ar Aģentūru un tās ieceltiem zvērinātiem revidentiem, pēc Aģentūras pieprasījuma sniegt izrakstus no Līdzekļu pārvaldītāja kontiem saistībā ar ieguldījumu plāna līdzekļu pārvaldīšanu, bet Aģentūras ieceltiem zvērinātiem revidentiem (Līdzekļu pārvaldītāja pārbaudēm) padarīt pieejamus visus dokumentus par ieguldījumu plāna līdzekļu pārvaldīšanu, kas ir Turētājbankas rīcībā; iespējami ātri, taču ne vēlāk kā nākamajā darba dienā rakstiski ziņot Aģentūrai par jebkuru Līdzekļu pārvaldītāja rīcību, ar ko pārkāptas Likuma prasības Shēmas līdzekļu pārvaldīšanas jomā, vai kas ir pretrunā ar noslēgtā Turētājbankas līguma nosacījumiem.

### **1.3. Informācija par ieguldījumu plāna zvērinātu revidentu**

Zvērinātu revidentu komercsabiedrības firma: „KPMG Baltics” SIA

Reģistrācijas numurs: 40003235171

licences numurs: 55

## **2. INFORMĀCIJA PAR IEGULDĪJUMU PLĀNU**

### **2.1. Ieguldījumu plāna mērķa dalībnieka raksturojums**

Ieguldījumu plāns piemērots dalībniekiem vecuma grupā no 47 līdz 52 gadiem. Ņemot vērā dalībnieka vecumu un laiku līdz pensionēšanās vecumam, dotajai vecuma grupai ir piemērots vidējs līdz vidēji augsts ieguldījumu vērtības svārstību risks, attiecīgi vidējs līdz vidēji augsts ieguldījumu atdeves un riska līmenis. Ieguldījumu plāns atbilst sabalansētam ieguldījumu mērķa sadalījumam starp ieguldījumiem kapitāla vērtspapīros (līdz 50 %) un parāda vērtspapīros. Ņemot vērā, ka mērķa dalībniekiem līdz pensionēšanās vecumam ir vismaz 10 gadi, plāna līdzekļi tiek līdzvērtīgi sabalansēti starp kapitāla vērtspapīriem ar augstāku risku un sagaidāmo ienesīgumu un parāda vērtspapīriem ar zemāku risku un sagaidāmo ienesīgumu.

### **2.2. Ieguldījumu plāna raksturīgākās pazīmes**

Ieguldījumu ģeogrāfiskais izvietojums paredz plašu diversifikāciju starp dažādu valstu akciju tirgiem atbilstoši to lielumam, ar noteiktu akciju, obligāciju un alternatīvo instrumentu koncentrāciju Centrālās un Austrumeiropas reģionā. Noteikta daļa (aptuveni 5%) plāna līdzekļu tiek ieguldīta Latvijas emitentu instrumentos, tajā skaitā

obligācijās, akcijās un alternatīvajos instrumentos. Lielākā daļa ieguldījumu tiek veikta eiro, ar procentuāli nelieliem ieguldījumiem ASV dolāros. Plāns neizvirza konkrētus mērķus ilgspējas jomā, bet, veicot ieguldījumus, pievērš uzmanību ilgspējas faktoriem.

Līdz 50 % no ieguldījumu plāna līdzekļiem var tikt ieguldīti kapitāla vērtspapīros un ieguldījumu fondos, kuri var veikt ieguldījumus akcijās un citos kapitāla vērtspapīros. Ieguldījumu plāns ir iekļauts vidēja riska kategorijā.

### **2.3. Ieguldījumu plāna ieguldījumu politika**

Ieguldījumu plānam ir jaukta ieguldījumu stratēģija. Tas nozīmē, ka būtiska aktīvu daļa tiek ieguldīta līdzīgi tirgus indeksam, kas ir noteikts kā mērķis, kam līdzināties. Pārējie plāna ieguldījumi tiek veikti īpaši izraudzītos instrumentos, kuros pārvaldnieks redz vērtības pieauguma potenciālu (taktiskas ieguldījumu idejas). Šāda stratēģija paredz samazinātu pirkšanas un pārdošanas operāciju skaitu un attiecīgi arī mazākas darījumu izmaksas, kas rada pozitīvu efektu uz plāna rezultātu. Šāda stratēģija ļauj diversificēt riskus, nodrošināt vērtības pieaugumu ilgtermiņā un tajā pašā laikā iespēju palielināt plāna ienesīgumu salīdzinājumā ar indeksu, izmantojot taktiskas ieguldījumu idejas. Jaukta ieguldījumu stratēģija ir piemērota šī ieguldījumu plāna dalībniekiem, jo tiek līdzvērtīgi sadalīti riski un ieguvumi, nodrošinot gan stabilitāti ar ieguldījumiem, kas seko mērķa sadalījumam, gan individuālo pieeju un papildus iespējas uz ieguvumiem.

Ieguldījumi tiek veikti akcijās, obligācijās, akciju un obligāciju fondos, banku depozītos, alternatīvajos ieguldījumu fondos (iespēju kapitālā, privātā kapitālā, nekustamā īpašuma fondos, privātā parāda fondos). Ģeogrāfiskais uzsvars ieguldījumiem parāda vērtspapīros tiek likts uz Centrālās un Austrumeiropas reģionu, kā arī globāli – atbilstoši akciju tirgus daļai pasaules akciju tirgus kapitalizācijā (lielākās daļas: ASV, Rietumeiropa, Japāna). Ieguldījumi pārsvarā tiek veikti eiro, neliela daļa tiek ieguldīta ASV dolāros. Šāda ieguldījumu politika nodrošina sabalansētu risku un ieguvumu attiecību. Plašāks izmantoto ieguldījumu instrumentu loks nodrošina sīkāku sadalījumu starp ieguldījumu objektiem, mazinot kopējo risku, un sniedzot papildus pozitīvas atdeves iespējas. Izmantotās ieguldījumu politikas ieguvums ir lielāka daļas vērtības stabilitāte un pieaugums. Būtiskākais risks - inflācija pieaugs straujāk par plāna vērtības pieaugumu.

### **Finanšu instrumentos Latvijā veicamo ieguldījumu politika**

Realizējot ieguldījumu politiku tiek veikti ieguldījumi Latvijas valsts un korporatīvajās obligācijās, Latvijas emitentu akcijās, Latvijas alternatīvajos ieguldījumu fondos. Ieguldījumi galvenokārt ir veikti valsts parāda vērtspapīros, valsts finanšu atbalsta instrumentos, finanšu, elektroenerģijas, atkritumu apsaimniekošanas un kosmētikas nozarēs. Mērķa īpatsvars ieguldījumiem Latvijā ir noteikts robežās no 5-15%. Pārvaldītājs aktīvi meklē iespējas ieguldīt līdzekļus Latvijā, lai stimulētu valsts tautsaimniecību, vienlaicīgi ieguldot tādos ieguldījumos Latvijā, kas būtu optimāli no riska un ienesīguma attiecības viedokļa.

#### **2.3.1. Finanšu instrumenti un valūtas**

Ieguldījumu plāna līdzekļi tiks ieguldīti sekojošos finanšu instrumentos:

- 1) valsts, pašvaldību vai starptautisko finanšu institūciju emitētajos vai garantētajos vērtspapīros;
- 2) noguldījumos kredītiestādēs;
- 3) komercsabiedrību parāda vērtspapīros;
- 4) komercsabiedrību akcijās un citos kapitāla vērtspapīros;
- 5) ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecībās;
- 6) atvasinātajos finanšu instrumentos;
- 7) iespējkapitāla instrumentos;
- 8) alternatīvo ieguldījumu fondos.

Ieguldījumu plāna līdzekļi tiks ieguldīti galvenokārt eiro un ASV dolāros, taču var tikt ieguldīti arī Lielbritānijas sterliņu mārciņās, Šveices frankos, Zviedrijas kronās, Kanādas dolāros un Japānas jenās.

### 2.3.2. Katra ieguldījuma veida un valūtas maksimālais īpatsvars kopējos aktīvos, ieguldījumu veidi un mērķa apjoms

#### ieguldījumu veidi un to maksimālais īpatsvars kopējos aktīvos

		Pārvaldītāja paredzētais minimālais – maksimālais īpatsvars (%)**	Mērķa īpatsvars (%)***
<b>1</b>	<b>Kapitāla vērtspapīri vai tiem pielīdzināmi finanšu instrumenti (kapitāla vērtspapīri), t.sk.:</b>	<b>30-50 %</b>	<b>48 %</b>
	ieguldījumi akcijās un tiem pielīdzināmos finanšu instrumentos	15-50 %	1 %
	Kapitāla vērtspapīri ar ieguldījumu fondu starpniecību		43 %
	ieguldījumi iespējkapitālā	0-5 %	1 %
	Kapitāla vērtspapīri ar alternatīvo ieguldījumu fondu* (arī privātā kapitāla) starpniecību	0-15 %	3 %
<b>2</b>	<b>Parāda vērtspapīri un citi ieguldījumi, t.sk.:</b>	<b>45-70 %</b>	<b>52 %</b>
	Parāda vērtspapīri un tiem pielīdzināmie finanšu instrumenti	15-70 %	37 %
	Parāda vērtspapīri ar ieguldījumu fondu starpniecību		13 %
	Parāda vērtspapīri un citi ieguldījumi ar alternatīvo ieguldījumu fondu* starpniecību	0-15 %	1 %
	Noguldījumi kredītiestādēs****	0-15 %	1 %

\*Alternatīvo ieguldījumu fondi var ietvert nekustamā īpašuma fondus, fondu fondus, privātā parāda fondus, infrastruktūras fondus, hedžfondus, u.c.

\*\*Ieguldot Plāna līdzekļus, Sabiedrība ievēro Likumā noteiktos ieguldījumu ierobežojumus.

\*\*\*Dalībniekiem ir jāņem vērā, ka faktiskais ieguldījumu īpatsvars var atšķirties no tabulā norādītā mērķa īpatsvara. Informācija par faktisko ieguldījumu sadalījumu pa aktīvu veidiem ir sniegta Līdzekļu pārvaldītāja ceturkšņa ziņojumā.

\*\*\*\*Neiekļauj pieprasījuma noguldījumus Turētājbankā (daļa Plāna līdzekļu tiek turēta norēķinu kontā Turētājbankā likviditātes uzturēšanai). Mērķa īpatsvars šādiem noguldījumiem nav noteikts.

#### ieguldījuma valūtas un to maksimālais īpatsvars kopējos aktīvos

	ieguldījumu valūtas	Maksimālais īpatsvars (%)
1	Eiro	100 %
2	ASV dolārs	50 %
3	Citas valūtas*	10 %

\*Citas valūtas var ietvert Lielbritānijas sterliņu mārciņas, Šveices frankus, Zviedrijas kronas, Kanādas dolārus un Japānas jenas.

### 2.3.3. Ieguldījumu ģeogrāfiskie reģioni un nozares

Ģeogrāfiskais reģions	Ieguldījumu īpatsvars kopējos aktīvos (%)
Eiropas Ekonomikas zona	46 %
Eiropa, izņemot Eiropas Ekonomikas zonu	3 %
Āzija	6 %
Āfrika	3 %
Tuvie Austrumi	3 %
Ziemeļamerika	35 %
Dienvīdamerika	4 %

Ieguldījumu plāna līdzekļi tiks diversificēti starp dažādām nozarēm. Visaugstāko plāna ieguldījumu īpatsvaru ietvers šādas nozares: finanses, nekustamais īpašums, plaša patēriņa preces un pakalpojumi, kā arī sabiedriskie pakalpojumi.

### Ieguldījumi Latvijā

<b>Mērķa īpatsvars ieguldījumiem Latvijā (%)</b>	5-15 %
--	--------

<b>Ieguldījumu veidi ieguldījumiem Latvijā</b>
Kapitāla vērtspapīri vai tiem pielīdzināmi finanšu instrumenti (kapitāla vērtspapīri)
Parāda vērtspapīri
Pārējie ieguldījumi

#### 2.3.4. Darījumi ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem

Ieguldījumu plāna līdzekļus drīkst ieguldīt atvasinātajos finanšu instrumentos tikai tāpēc, lai nodrošinātos pret valūtas kursa svārstību risku, kas var rasties, mainoties valūtas kursam, ja:

- 1) šie atvasinātie finanšu instrumenti tiek tirgoti dalībvalstī reģistrētā tirdzniecības vietā vai ESAO dalībvalstī reģistrētas fondu biržas oficiālajā vai tam pielīdzināmā sarakstā un minētā fondu birža ir Pasaules biržu federācijas pilntiesīga locekle;
- 2) atvasinātajā finanšu instrumentā ietvertās saistības ir uzņēmusies kredītiestāde, kura ir saņēmusi licenci kredītiestādes darbībai un kurai ir atļauts sniegt finanšu pakalpojumus Latvijā, citā Eiropas Savienības vai EEZ dalībvalstī.

Atvasinātie finanšu instrumenti var tikt izmantoti tikai hedžēšanai tā, lai īsā pozīcija pēc atvasinātie finanšu instrumentu izmantošanas nepārsniegtu fizisko pozīciju attiecīgajā valūtā vairāk kā par 2%.

#### 2.3.5. Informācija par ieguldījumu plāna ilgtspējas aspektiem

Šis finanšu produkts veicina vides un sociālās īpašības un sniedz informāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/2088 par informācijas atklāšanu, kas saistīta ar ilgtspēju finanšu pakalpojumu nozarē (turpmāk tekstā — SFDR), 8.pantu. Tomēr ieguldījumu plāna mērķis nav ilgtspējīgi ieguldījumi.

Ieguldījumu plāna vides vai sociālā ieguldījumu stratēģija atšķiras atkarībā no aktīvu klases. Izvēloties obligāciju un akciju emitentus, ieguldījumu plāna stratēģija, galvenokārt, balstās uz tādu emitentu izslēgšanu, kas oficiāli identificēti kā starptautisko atbildīgas uzņēmējdarbības normu pārkāpēji, un priekšroku dod ieguldījumiem ar pierādītu pozitīvu sniegumu attiecībā uz procesiem, rādītājiem vai rezultātiem dažādos ilgtspējas faktoros (piemēram, siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas, atjaunojamās enerģijas izmantošana, darbinieku tiesības vai uzņēmējdarbības ētika). Ieguldījumu novērtējumā tiek izmantoti dažādi avoti, tostarp emitentu publiskotā informācija, trešo pušu datubāzes un cita publiski pieejamā informācija. Ieguldījumu plāns dod priekšroku arī zaļajiem vai ar ilgtspēju saistītajiem finanšu instrumentiem, kā arī emitentiem, kas darbojas atjaunojamās enerģijas vai citos ilgtspējīgos sektoros.

Attiecībā uz valstu emitentiem ieguldījumu plāns atbalsta sociālo attīstību, dodot priekšroku valstīm ar virs vidējā līmeņa Apvienoto Nāciju Organizācijas Tautas attīstības indeksa (HDI) vērtējumu — saliktu rādītāju, kas ietver paredzamo dzīves ilgumu, izglītību un dzīves līmeni un kalpo kā valsts sociālās attīstības līmeņa netiešs rādītājs.

Attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU), biržā tirgotajiem fondiem (ETF) un līdzīgiem finanšu instrumentiem ieguldījumu plāns veicina klimata pārmaiņu mazināšanu, piešķirot prioritāti tādiem finanšu produktiem, kuru oglekļa intensitāte, 1. un 2. tvērums, ir zemāka nekā tirgus atsauces indeksa oglekļa intensitāte, kas tiek izmantots kā oglekļa intensitātes salīdzinājuma rādītājs (piemēram, *MSCI All Countries World Index*). Šāda aktīvu sadales pieeja novirza portfeli uz finanšu instrumentiem ar

relatīvi zemāku oglekļa pēdu salīdzinājumā ar plašāku tirgu un atbalsta kapitāla pārdali uz zemāku emisiju saimnieciskajām darbībām.

Ieguldot alternatīvajos ieguldījumu fondos, ieguldījumu plāns dod priekšroku instrumentiem, kas veicina vides vai sociālās īpašības vai kuru mērķis ir ilgtspējīgi ieguldījumi saskaņā ar SFDR 8. vai 9.pantu. Ieguldījumu plāns šajā aktīvu klasē nenosaka konkrētu vides vai sociālo tematu, jo alternatīvie fondi, kas atbilst SFDR 8. vai 9.pantam, dažādos veidos veicina vides vai sociālās īpašības.

Pārvaldes sabiedrība neizvērtē galveno nelabvēlīgo ietekmi (PAI) uzņēmuma līmenī. Tajā pašā laikā produktu līmenī, veicot potenciālo ieguldījumu atlasī, ieguldījumu plāns ņem vērā vairākus galvenās negatīvās ietekmes uz ilgtspējības faktoriem (PAI) veidus. Tā kā šie PAI ir iekļauti gan negatīvajos, gan pozitīvajos atlasē kritērijos, investoriem netiks sagatavots atsevišķs gada ziņojums par PAI rādītājiem.

Pirmslīguma dokumentā, kas pievienots Prospektam, mēs sniedzam detalizētu skaidrojumu par to, kā finanšu produkts ņem vērā PAI produktu līmenī, kā arī atsauci uz pārvaldības sabiedrības paziņojumu uzņēmuma līmenī.

Šie ilgtspējas kritēriji tiek piemēroti ieguldījumu atlasē laikā un tiek uzraudzīti visā turēšanas periodā, lai nodrošinātu pastāvīgu atbilstību noteiktajai stratēģijai. Sīkāka informācija ir sniegta pirmslīguma ilgtspējas informācijas atklāšanas dokumentā, kas pieejams tīmekļa vietnē <https://invl.lv/ilgtspeja/>.

### **2.3.6. Ieguldījumu plāna līdzekļu un līdzekļu daļas vērtības noteikšanas metodes un kārtība Ieguldījumu plāna līdzekļu novērtēšanas vispārīgie principi**

Nosakot ieguldījumu plāna līdzekļu vērtību tiek ievēroti sekojoši vispārīgie grāmatvedības principi:

- 1) uzņēmuma darbības turpināšanas princips - pieņemot, ka ieguldījumu plāns tiks pārvaldīts (darbosies) arī turpmāk;
- 2) uzkrāšanas princips - darījumu un citu notikumu ietekmi atzīst pārskata periodā, kad tie notiek, neatkarīgi no maksājuma datuma un rēķina saņemšanas vai izrakstīšanas datuma;
- 3) konsekvences princips – nemainot ieguldījumu plāna vērtības noteikšanas un grāmatvedības metodes;
- 4) piesardzības princips - novērtēšanu visos gadījumos veicot ar pienācīgu piesardzību;
- 5) būtiskuma princips - atspoguļojot visu būtisko informāciju par darījumiem un notikumiem ieguldījumu plāna vērtības noteikšanas brīdī;
- 6) darījumi un citi notikumi jāatspoguļo pēc būtības, t.i. jāuzskaita un jāuzrāda atbilstoši to ekonomiskajam saturam un finansiālajai būtībai, nevis tikai to juridiskajai formai.

Izņēmuma gadījumos var atkāpties no minētajiem vispārīgajiem grāmatvedības principiem. Jebkuru šādu gadījumu ir jāpaskaidro ieguldījumu plāna pārskatos, norādot, kā tas ietekmē ieguldījumu plāna aktīvus un saistības, finansiālo stāvokli un darbības rezultātus.

Ieguldījumu plāna grāmatvedības uzskaiti veic saskaņā ar likumu “Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likums”, Grāmatvedības likumu, Latvijas Bankas noteikumiem “Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumiem”, Latvijas Bankas noteikumiem “Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu un privāto pensiju fondu pensiju plānu gada pārskata noteikumiem”, Starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, kā arī citiem Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.

### **Ieguldījumu plāna līdzekļu novērtēšanas metodes**

Visi ieguldījumu plānā iekļautie finanšu aktīvi un saistības tiek sadalīti sekojošās kategorijās:

- 1) pēc patiesās vērtības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā novērtētie aktīvi;
- 2) pēc patiesās vērtības ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos novērtētie aktīvi;
- 3) amortizētajā iegādes vērtībā novērtēti aktīvi.

Klasifikācija tiek veikta pamatojoties uz komercdarbības modeli finanšu aktīvu pārvaldības jomā un finanšu aktīva līgumiskajām naudas plūsmu iezīmēm. Līdzekļu pārvaldītājs veic finanšu aktīvu klasificēšanu aktīvu un saistību iegādes brīdī.

Novērtējot finanšu aktīvus un saistības, Līdzekļu pārvaldītājs izmanto sekojošus principus:

- 1) pēc patiesās vērtības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā novērtētie finanšu aktīvi un saistības tiek novērtēti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība ir naudas summa, pret kuru aktīvs var tikt apmainīts, veicot darījumu starp zinošām un neatkarīgām pusēm uz abpusējas vēlēšanās pamata;
- 2) pēc patiesās vērtības ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos novērtētie aktīvi, tiek novērtēti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība ir naudas summa, pret kuru aktīvs var tikt apmainīts, veicot darījumu starp zinošām un neatkarīgām pusēm uz abpusējas vēlēšanās pamata, un piemērojot vērtības samazināšanas prasības, atzīstot paredzamos kredītzaudējumus;
- 3) amortizētajā iegādes vērtībā novērtēti aktīvi, tiek novērtēti to amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvās procentu likmes metodi, piemērojot vērtības samazināšanas prasības, atzīstot paredzamos kredītzaudējumus;
- 4) darījuma izmaksas, kas tieši attiecināmas uz katru konkrētu darījumu, piemēram, finanšu aktīvu iegādi vai finanšu saistību izpildi, tiek uzskatītas par darījuma neatņemamu sastāvdaļu un tiek iekļautas ieguldījumu plāna līdzekļu vērtības aprēķinā.

Sākotnēji atzīstot finanšu aktīvus un saistības, tie tiek novērtēti pēc patiesās vērtības, kurai pieskaita vai no kuras atņem darījuma izmaksas, kuras tieši attiecināmas un attiecīgā finanšu aktīva vai finanšu saistību iegādi vai emisiju.

### **Likvīdo aktīvu novērtēšanas metodes**

#### Pēc patiesās vērtības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā novērtēto kapitāla un parāda vērtspapīru novērtēšana

Pēc patiesās vērtības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā novērtēto kapitāla un parāda vērtspapīru patiesā vērtība tiek noteikta saskaņā ar sekojošām metodēm:

- 1) Patiesā vērtība tiek noteikta kā aprēķinu dienas slēgšanas cena vai pēdējā zināmā slēgšanas cena datumā, uz kuru ir veikts novērtējums, kas iegūta no ticamiem informācijas avotiem (piemēram, Bloomberg, Reuters, tirgus dalībnieku mājaslapām un citiem ticamiem informācijas avotiem);
- 2) gadījumā ja, parāda vērtspapīru, kuru ienākums tiek izmaksāts kupona veidā, tirdzniecības organizētāja cena neiekļauj uzkrātos procentus jeb kupona daļu, tā tiek uzkrāta un pieskaitīta tādā apmērā, kas atbilst laika periodam no kupona aprēķina sākuma datuma līdz aprēķinu dienai.

#### Ieguldījumu fondu apliecību novērtēšana

Ieguldījumu fondu apliecības tiek klasificētas kā pēc patiesās vērtības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā novērtētie finanšu aktīvi un to patiesā vērtība tiek noteikta saskaņā ar sekojošām metodēm:

- 1) Patiesā vērtība tiek noteikta kā aprēķinu dienas slēgšanas cena vai pēdējā zināmā slēgšanas cena datumā, uz kuru ir veikts novērtējums, kas iegūta no ticamiem informācijas avotiem (piemēram, Bloomberg, Reuters, tirgus dalībnieku mājaslapām un citiem ticamiem informācijas avotiem).

#### Amortizētajā iegādes vērtībā novērtēto parāda vērtspapīru novērtēšana

Amortizētajā iegādes vērtībā novērtēto parāda vērtspapīru vērtība tiek aprēķināta, pielietojot efektīvās procentu likmes metodi, saskaņā ar kuru vērtspapīri tiek uzskaitīti to iegādes un amortizētā diskonta (vai prēmijas) vērtību kopsummā, ienākumu atzīšanai un uzskaites vērtības noteikšanai pielietojot likmi, kas precīzi diskontē līdz finanšu aktīva termiņa beigām vai nākamajam procentu likmes maiņas datumam paredzamo nākotnes naudas maksājumu plūsmu.

Ja finanšu instrumenta kredītrisks kopš sākotnējās atzīšanas nav ievērojami palielinājies, šā finanšu instrumenta zaudējuma atskaitījumu novērtē kā summu, kas vienāda ar 12 mēnešu paredzamajiem

kredītzaudējumiem. Ja finanšu instrumenta kredītrisks kopš sākotnējās atzīšanas ir ievērojami palielinājies, šā finanšu instrumenta zaudējuma atskaitījumu novērtē kā summu, kas vienāda ar visā darbības laikā paredzamajiem kredītzaudējumiem.

#### Terminnoguldījumu novērtēšana

Terminnoguldījumi tiek klasificēti kā amortizētajā iegādes vērtībā novērtēti aktīvi un tos novērtē, pielietojot efektīvās procentu likmes metodi, saskaņā ar kuru paredzamās naudas plūsmas tiek diskontētas līdz aprēķina datumam.

### **Nelikvīdo aktīvu novērtēšanas metodes**

#### Parāda vērtspapīru novērtēšana

Ja tiek konstatēta ierobežota likviditāte, tad parāda vērtspapīru patieso vērtību nosaka, izmantojot kādu no vērtēšanas paņēmieniem. Vērtēšanas paņēmieni ietver jaunāko starp informētām, ieinteresētām pusēm darījumu nosacījumiem atbilstošu tirgus darījumu informāciju (ja tāda pieejama), cita finanšu instrumenta, kas būtībā ir tāds pats, pašreizējās patiesās vērtības izmantošanu, diskontētu naudas plūsmu analīzes un iespējas līgumu cenu noteikšanas modeļu izmantošanu. Izvēlētajā vērtēšanas paņēmienā tiek izmantoti pēc iespējas vairāk tirgus dati, pēc iespējas mazāka paļāvība uz iekšējiem specifiskajiem datiem, tiek ietverti visi faktori, ko tirgus dalībnieki apsvērtu, nosakot instrumenta cenu, un kas atbilst pieņemtajai finanšu instrumentu cenas noteikšanas ekonomiskajai metodikai. Vērtēšanā izmantotie dati patiesi atspoguļo tirgus prognozes un finanšu instrumentam piemītošā riska atdeves faktoru novērtējumu.

#### Alternatīvo ieguldījumu fondu un iespējkapitāla tirgus instrumentu novērtēšanas kārtība

Ieguldījumi komercsabiedrībās pašu kapitālā tiek novērtēti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība ir ieguldījumu plānam piederošā ieguldījuma komercsabiedrībā vērtība, kas noteikta, pamatojoties uz jaunāko pieejamo šīs komercsabiedrības finanšu pārskatu vai citā komercsabiedrības pārvaldes institūcijas izplatītā ziņojumā norādīto informāciju.

Ieguldījumi alternatīvo ieguldījumu fondos un iespējkapitāla ieguldījumu fondos tiek novērtēti atbilstoši ieguldījumu fondu apliecību novērtēšanas metodikai.

#### Riski, kas ir būtiski nelikvīdiem aktīviem

Nelikvīdie aktīvi ir raksturīgi ar palielinātu Likviditātes risku, tomēr šādu pozīciju apmērs ieguldījumu plānā nav būtisks. Iespējams arī palielināts emitenta kredītrisks, tomēr šāds risks tiek pastiprināti uzraudzīts, novēršot to pie iespējamības. Alternatīvo ieguldījumu fondos un iespējkapitāla tirgus instrumentos iekļautie riski tiek vadīti no šo instrumentu pārvaldītājiem un netiek uzskatīti par paaugstinātiem.

### **Atvasināto finanšu instrumentu novērtēšanas metodes**

#### Atvasināto finanšu instrumentu novērtēšana

Atvasinātie finanšu instrumenti tiek klasificēti kā pēc patiesās vērtības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā novērtēti finanšu aktīvi vai saistības. Biržās kotētās opcijas un vērtspapīru nākotnes (future) darījumi tiek novērtēti pēc pēdējās pirkšanas cenas biržas tirdzniecības sesijas slēgšanas brīdī. Pārējās opcijas un vērtspapīru nākotnes (future) darījumi tiek novērtēti pēc to atpiršanas cenas, kuru rakstiski apstiprina darījuma partneris aprēķinu dienā.

Valūtas nākotnes (forward) darījumi tiek novērtēti, pielietojot pozīcijas slēgšanas izmaksu metodi. Valūtas nākotnes (forward) darījuma patiesā vērtība ir starpība starp iegādājamās valūtas vērtību un pārdodamās valūtas vērtību, kas pārvērtēta pēc kompensējošā nākotnes (forward) darījuma kursa, ieguldījumu plāna līdzekļu vērtības aprēķināšanas dienā. Kompensējošais nākotnes (forward) darījums ir darījums, kura rezultātā būs noslēgta attiecīgā valūtas forward pozīcija.

## **Citas ieguldījumu plāna līdzekļu novērtēšanas metodes**

### leguldījumu plāna saistību vērtības aprēķināšana

Saistību vērtība tiek aprēķināta summējot visus uz leguldījumu plāna rēķina piekritīgos maksājumus, t.sk. Līdzekļu pārvaldītājam, Turētājbankai, revidentam un trešajām personām no leguldījumu plāna līdzekļiem izmaksājamās atlīdzības, no leguldījumu plāna aizņēmumiem izrietošas saistības un pārējās saistības. Ieguldījumu plāna saistības tiek novērtētas pēc to patiesās vērtības. Patiesā vērtība ir naudas summa, ar kuru var norēķināties par saistību, veicot darījumu starp ziņošām un neatkarīgām pusēm uz abpusējas vēlēšanās pamata.

### Aktīvu un saistību ārvalstu valūtā pārvērtēšana

Aktīvi un saistības ārvalstu valūtā tiek pārvērtēti eiro pēc Eiropas Centrālās bankas noteiktā valūtas kursa aprēķinu dienā.

### Ienākumu un izdevumu uzskaitē

Ienākumi un izdevumi, kas attiecas uz pārskata periodu, tiek atspoguļoti leguldījumu plāna ienākumu un izdevumu pārskatā neatkarīgi no to saņemšanas vai maksājuma datuma. Uzkrātie ieņēmumi tiek iekļauti leguldījumu plāna ienākumu un izdevumu pārskatā tikai tad, ja nepastāv nekādas šaubas par to saņemšanu.

### leguldījumu plāna aktīvu un saistību novērtēšanas kārtība

Līdzekļu pārvaldītājs veic leguldījumu plāna līdzekļu novērtēšanu pamatojoties uz Turētājbankas sniegto informāciju par leguldījumu plāna līdzekļu (naudas kontu, vērtspapīru portfeļa, un citas mantas) stāvokli, un kārtībā, kādā to paredz šis leguldījumu plāna prospekts. Finanšu ieguldījumu patiesās vērtības noteikšanai tiek izmantota informācija no ticamiem informācijas avotiem (piemēram, Bloomberg, Reuters, tirgus dalībnieku mājaslapām un citiem ticamiem informācijas avotiem). Uzkrāto ienākumu aprēķina, pamatojoties uz katra parāda vērtspapīra emisijas prospektā noteikto procentu uzkrāšanas konvenciju.

Turētājbanka kontrolē leguldījumu plāna līdzekļu vērtības un leguldījumu plāna daļas vērtības noteikšanas atbilstību Latvijas Republikas tiesību aktiem, Latvijas Bankas noteikumiem un leguldījumu plāna prospektam. Līdzekļu pārvaldītājs pilnībā atbild par leguldījumu plāna līdzekļu vērtības un leguldījumu plāna daļas vērtības aprēķināšanas atbilstību leguldījumu plāna prospekta noteikumiem.

## **Informācijas sniegšana par leguldījumu plāna līdzekļu un leguldījumu plāna daļu vērtību**

Ieguldījumu plāna līdzekļu vērtība ir leguldījumu plāna aktīvu vērtības un saistību vērtības starpība. Ieguldījumu plāna līdzekļu vērtību un leguldījumu plāna daļas vērtību nosaka uz pulksten 24.00 katras darba dienas beigās.

Ieguldījumu plāna daļas vērtību nosaka daļot leguldījumu plāna līdzekļu vērtību ar leguldījumu plāna daļu skaitu. Ieguldījumu plāna daļas vērtība tiek noteikta ar precizitāti ar septiņām zīmēm aiz komata. Ieguldījumu plāna daļas vērtība leguldījumu plāna darbības uzsākšanas brīdī ir viens lats.

Līdzekļu pārvaldītājs līdz nākamās darba dienas pulksten 10.00 informē Aģentūru par aprēķināto leguldījumu plāna daļas vērtību. Informācija par leguldījumu plāna vērtību un leguldījumu plāna daļas vērtību ir pieejama Aģentūrā. Šāda informācija ir pieejama arī Līdzekļu pārvaldītāja birojā tā darba laikā, kā arī ar Turētājbankas starpniecību.

## **leguldījumu plāna ienākumu atkārtotas ieguldīšanas kārtība**

No leguldījumu plāna gūtie ienākumi tiek fiksēti leguldījumu plāna daļas vērtības pieaugumā un tiek ieguldīti kopā ar pārējiem leguldījumu plāna līdzekļiem atbilstoši leguldījumu plāna prospekta noteikumiem.

## **Informācija par to, cik bieži un kādā veidā ziņas par ieguldījumu plāna līdzekļu vērtību un līdzekļu daļas vērtību tiek nodotas atklātībā**

Informācija par ieguldījumu plānu līdzekļu vērtību un daļas vērtību par katru aprēķina dienu tiek nodotas Nasdaq CSD SE, Centrālajam vērtspapīru depozitārijam, kas nodrošina šo datu parādīšanos

www.manapensija.lv. Papildus informācija par ieguldījumu plānu līdzekļu vērtību un daļas vērtību par katru aprēķina dienu tiek atspoguļotas Sabiedrības mājas lapā <https://invl.lv/>.

### 2.3.7. Cita informācija

#### Ieguldījumu ierobežojumi

Ieguldījumu ierobežojumi noteikti Valsts fondēto pensiju likuma 12. panta otrajā daļā.

Ieguldījumu plāna līdzekļus aizliegts:

- 1) ieguldīt nekustamajā īpašumā, izņemot ieguldījumus alternatīvo ieguldījumu fondos, kuri drīkst veikt ieguldījumus nekustamajā īpašumā;
- 2) piešķirt aizdevumus;
- 3) ieguldīt paša fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja emitētajos finanšu instrumentos, izņemot tā pārvaldīšanā esošos ieguldījumu fondus, par kuru apliecību pirkšanu vai pārdošanu līdzekļu pārvaldītājs nesaņem komisijas maksu no ieguldījumu plāna līdzekļiem;
- 4) ieguldīt virtuālajās valūtās un tādos alternatīvo ieguldījumu fondos, kuru darbības noteikumi paredz vairāk nekā 10 procentus no fonda neto aktīviem ieguldīt virtuālajās valūtās.

#### 2.3.7.1. Ieguldījumi valsts, pašvaldību un starptautisko finanšu institūciju vērtspapīros

Ieguldījumu plāna līdzekļus drīkst ieguldīt valsts un starptautisko finanšu institūciju emitētajos vai garantētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos, ja šos vērtspapīrus vai naudas tirgus instrumentus ir emitējusi vai garantējusi:

- 1) Latvija, cita Eiropas Savienības dalībvalsts vai EEZ valsts;
- 2) Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalsts, kuras ilgtermiņa kredītreitings ārvalstu valūtā pēc starptautisko reitinga aģentūru vērtējuma datiem atbilst investīciju kategorijai (turpmāk – ESAO investīciju kategorijas valsts);
- 3) Starptautiska finanšu institūcija, kuras locekle ir viena vai vairākas Eiropas Savienības vai EEZ valstis.

Ieguldījumu plāna līdzekļus drīkst ieguldīt valsts un starptautisko finanšu institūciju emitētajos vai garantētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos, kuri neatbilst šā punkta prasībām, bet tiek tirgoti dalībvalstī reģistrētā tirdzniecības vietā Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē (turpmāk – tirdzniecības vieta) vai kuri netiek tirgoti dalībvalstī reģistrētā tirdzniecības vietā, bet kuru ilgtermiņa kredītreitings ārvalstu valūtā pēc starptautisko reitinga aģentūru vērtējuma datiem atbilst investīciju kategorijai un kuru emisijas prospektā ir noteikts, ka tie tiks tajā iekļauti gada laikā no dienas, kad sāka parakstīšanās attiecīgo instrumentu saņemšanai.

Ieguldījumu plāna līdzekļus drīkst ieguldīt pašvaldību emitētajos vai garantētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos, ja:

- 1) vērtspapīrus ir emitējusi vai garantējusi Latvijas, citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai EEZ valsts vai ESAO investīciju kategorijas valsts pašvaldība;
- 2) vērtspapīri atbilst šā Prospekta prasībām par iekļaušanu fondu biržu oficiālajos sarakstos, kas izvirzītas komercsabiedrību finanšu instrumentiem un kas aprakstītas tālāk šajā sadaļā.

Ieguldījumu kopsumma vienas valsts vai starptautiskas finanšu institūcijas emitētajos vai garantētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos nedrīkst pārsniegt 35 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem. Minēto ierobežojumu drīkst pārsniegt, veicot ieguldījumus Latvijas valsts emitētajos parāda vērtspapīros, kā arī, ja ieguldījumu plāna aktīvos ir vērtspapīri vai naudas tirgus instrumenti no sešām vai vairāk viena emitenta emisijām un katras atsevišķās emisijas vērtspapīru vai naudas tirgus instrumentu vērtība nepārsniedz 20 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem, kā arī sešus mēnešus pēc pirmās veiktās iemaksas ieguldījumu plānā, ja ieguldījumu plāna aktīvu vērtība ir mazāka par 150,000 eiro.

Ieguldījumu kopsumma valsts un starptautisko finanšu institūciju emitētajos vai garantētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos, kuri neatbilst šā punkta prasībām, bet ir iekļauti Latvijā, citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī reģistrētā regulētajā tirgū nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem.

Ieguldījumu kopsumma vienas pašvaldības emitētajos vai garantētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos nedrīkst pārsniegt 5 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem. Šis ierobežojums neattiecas uz ieguldījumiem Latvijas pašvaldību emitētajos parāda vērtspapīros.

### **2.3.7.2. Ieguldījumi komercsabiedrību kapitāla vai parāda vērtspapīros**

2.3.7.2.1. Ieguldījumu plāna līdzekļus drīkst ieguldīt komercsabiedrību kapitāla vai parāda vērtspapīros, ja šie vērtspapīri:

- 1) ir iekļauti Latvijā, citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai EEZ valstī reģistrētā regulētajā tirgū vai tiek tirgoti citā dalībvalsts tirdzniecības vietā;
- 2) ir iekļauti ESAO dalībvalstī reģistrētas fondu biržas oficiālajā vai tam pielīdzināmā sarakstā (turpmāk tekstā – oficiālais saraksts) un minētā fondu birža ir Pasaules biržu federācijas pilntiesīga locekle;
- 3) nav iekļauti šī punkta “1” vai “2” apakšpunktā minētajā tirdzniecības vietā, bet vērtspapīru emisijas noteikumos ir paredzēts, ka vērtspapīri tajā tiks iekļauti gada laikā no dienas, kad sāka parakstīšanās šo vērtspapīru saņemšanai. Ja minētie vērtspapīri gada laikā no dienas, kad sāka parakstīšanās to saņemšanai, netiek iekļauti šī punkta “1” vai “2” apakšpunktā minētajā tirdzniecības vietā, fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja pienākums ir atpirkt šos vērtspapīrus par cenu, kas atbilst to iegādes vērtībai. Ieguldījumu kopsumma šādos vērtspapīros nedrīkst pārsniegt 20 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem un šī punkta “4” apakšpunktā minētajos vērtspapīros — 5 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem;
- 4) ir komercsabiedrību parāda vērtspapīri, kuri neatbilst šī punkta “1”, “2” vai “3” apakšpunktā noteiktajām prasībām, bet citi šo emitentu vērtspapīri ir iekļauti šī punkta “1” vai “2” apakšpunktā minētajā tirdzniecības vietā.

2.3.7.2.2. Ieguldījumi viena emitenta kapitāla vērtspapīros nedrīkst pārsniegt 5 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem un vienlaikus 5 procentus no attiecīgā emitenta pamatkapitāla un balsstiesīgo akciju skaita.

2.3.7.2.3. Ieguldījumi viena emitenta parāda vērtspapīros nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem un vienlaikus 10 procentus no viena emitenta emitētajiem parāda vērtspapīriem. Ieguldījums viena emitenta emitētajos parāda vērtspapīros var veidot līdz 30 procentiem no emitētajiem parāda vērtspapīriem, ja emitents nav reģistrēts vai tā patiesā labuma guvēja valstspiederība vērtspapīru iegādes brīdī un ieguldījuma periodā nav paaugstināta riska jurisdikcija (līdzekļu pārvaldītājam to pārbaudot vismaz reizi gadā), ko nosaka saskaņā ar Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likumā noteiktajiem risku paaugstinošiem faktoriem, kā arī vienlaikus ir ievēroti vismaz trīs no šādiem nosacījumiem:

- 1) emitents parāda vērtspapīru iegādes brīdī ir iekļauts padziļinātās sadarbības programmā saskaņā ar likumu “Par nodokļiem un nodevām”;
- 2) emitents katru gadu pēc gada pārskata publiskošanas apliecina fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājam, ka savā darbībā ņem vērā regulētā tirgus organizētāja, citas dalībvalstī reģistrētas tirdzniecības vietas organizētāja vai fondu biržas, kurā šie parāda vērtspapīri tiek tirgoti, ieteikumus labas korporatīvās pārvaldības īstenošanai;
- 3) emitents ir nodrošinājis, ka tam ir spēkā ar darbiniekiem noslēgts darba koplīgums, ja ieguldījuma veikšanas brīdī emitenta gada pārskats par iepriekšējo finanšu gadu apliecina, ka darbinieku skaits pārsniedz 50;
- 4) emisija paredzēta kādam no mērķiem, kas atbilst ilgtspējīgam ieguldījumam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra regulas (ES) 2019/2088 par informācijas atklāšanu, kas saistīta ar ilgtspēju, finanšu pakalpojumu nozarē (turpmāk — Regula Nr. 2019/2088) 2. panta 17. punktu, un šis mērķis ir noteikts emisijas prospektā vai publiskā piedāvājuma dokumentā.

2.3.7.2.4. Ieguldījumu plāna līdzekļus drīkst ieguldīt Latvijā reģistrēta maza vai vidēja komersanta Finanšu instrumentu tirgus likuma 55.<sup>11</sup> panta 1.<sup>1</sup> daļas izpratnē saistībā ar Covid-19 seku pārvarēšanu laikā līdz 2020. gada 31. decembrim emitētos parāda vērtspapīros ar emisijas apjomu līdz 2 mlj. eur (diviem miljoniem

eiro) un ar parāda vērtspapīru dzēšanas termiņu, kas nav ilgāks par trim gadiem, līdz 100 procentiem no attiecīgās emisijas.

2.3.7.2.5. Attiecībā uz ieguldījumiem šā prospekta 2.3.7.2.4. punktā minētajos vērtspapīros nepiemēro šā prospekta 2.3.7.2.1. punktā minētos ierobežojumus un 2.3.7.2.3. punktā minēto prasību, ka ieguldījumi viena emitenta parāda vērtspapīros nedrīkst pārsniegt 10 procentus no viena emitenta emitētajiem parāda vērtspapīriem.

2.3.7.2.6. Ieguldījumu plāna ieguldījumu kopsumma šā prospekta 2.3.7.2.4. punktā minētajos vērtspapīros nedrīkst pārsniegt 1 procentu no ieguldījumu plāna aktīviem.

### 2.3.7.3. Noguldījumi kredītiestādēs

Ieguldījumu plāna līdzekļus drīkst noguldīt noguldījumos kredītiestādē, kura ir saņēmusi licenci kredītiestādes darbībai un kurai ir atļauts sniegt finanšu pakalpojumus Latvijā, citā Eiropas Savienības vai EEZ dalībvalstī. Noguldījumi vienā kredītiestādē nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem. Šis ierobežojums neattiecas uz prasībām pēc pieprasījuma pret Turētājbanku.

### 2.3.7.4. Ieguldījumi ieguldījumu fondos un alternatīvo ieguldījumu fondos

2.3.7.4.1. Ieguldījumu plāna līdzekļus drīkst ieguldīt ieguldījumu fondos, ja ieguldījumu fonds reģistrēts Latvijā, citā Eiropas Savienības vai EEZ dalībvalstī.

2.3.7.4.2. Ieguldījumi vienā ieguldījumu fondā nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem un 30 procentus no šī ieguldījumu fonda neto aktīviem. Ieguldījumu vienā ieguldījumu fondā drīkst palielināt līdz 25 procentiem no ieguldījumu plāna aktīviem, ja tā ieguldījumu politika paredz kapitāla vai parāda vērtspapīru indeksa sastāva replicēšanu.

2.3.7.4.3. Ieguldījumu kopsumma ar fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju vienā grupā esošu komercsabiedrību pārvaldītajos ieguldījumu fondos un alternatīvo ieguldījumu fondos nedrīkst pārsniegt 15 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem.

2.3.7.4.4. Ieguldījumu kopsumma paša fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja pārvaldīšanā esošajos ieguldījumu fondos un alternatīvo ieguldījumu fondos nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem.

2.3.7.4.5. Ieguldījumi vienā alternatīvo ieguldījumu fondā nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem un 30 procentus no šā alternatīvo ieguldījumu fonda neto aktīviem. Visu ieguldījumu kopsumma alternatīvo ieguldījumu fondos nedrīkst pārsniegt 15 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem.

2.3.7.4.6. Ieguldījumi alternatīvo ieguldījumu fondos tiek veikti, ievērojot diversifikācijas principu saskaņā ar Eiropas Komisijas 2012. gada 19. decembra deleģētajā regula (ES) Nr. 231/2013 norādītu klasifikāciju pēc dominējošiem fondu veidiem. Maksimālais ieguldījums katrā no dominējošiem fondu veidiem ir sekojošs:

Dominējošais alternatīvo ieguldījumu fonda veids	Ieguldījumu ierobežojums
Riska ieguldījumu fonds	5 %
Privātā kapitāla fonds	5 %
Nekustamā īpašuma fonds	5 %
Fondu fonds	2 %
Cits	2 %

2.3.7.4.7. Šā prospekta 2.3.7.4.5. un 2.3.7.4.6. punktos minēto visu ieguldījumu kopsummu alternatīvo ieguldījumu fondos drīkst palielināt līdz 25 procentiem no ieguldījumu plāna aktīviem, vienlaikus ievērojot šā prospekta 2.3.7.4.6. punktā noteiktās prasības, ja šo palielinājumu paredzēts ieguldīt tādā alternatīvo ieguldījumu fondā, kura ieguldījumu apjoms ilgtspējīgos ieguldījumos (Regulas 2019/2088 2. panta 17. punkta izpratnē) atbilstoši ieguldījumu politikai ir vairāk nekā 70 procenti, un ieguldījumu politika tiek pildīta atbilstoši fonda darbības noteikumos paredzētajam, un vienlaikus attiecībā uz alternatīvo ieguldījumu fonda ieguldījumu objektiem tiek nodrošināta atbilstība vēl vismaz diviem no šādiem nosacījumiem:

- 1) komercsabiedrība vai citā valstī reģistrēta komercsabiedrības filiāle Latvijā ieguldījuma veikšanas brīdī ir iekļauta padziļinātās sadarbības programmā saskaņā ar likumu “Par nodokļiem un nodevām;
- 2) alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldnieks apliecina fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājam, ka komercsabiedrība nav reģistrēta vai tās noskaidrota patiesā labuma guvēja valstspiederība ieguldījuma veikšanas brīdī un ieguldījuma periodā nav paaugstināta riska jurisdikcija (alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldniekam to pārbaudot vismaz reizi gadā), ko nosaka saskaņā ar Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likumā noteiktajiem risku paaugstinošiem faktoriem;
- 3) no nākamā gada pēc ieguldījuma veikšanas alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldnieks fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājam apliecina, ka komercsabiedrība ievēro tās reģistrācijas valsts regulētajā tirgū izstrādātus korporatīvās pārvaldības ieteikumus, un apliecinājumam pievieno komercsabiedrības sagatavotu ziņojumu par komercsabiedrības korporatīvo pārvaldību un nefinanšu mērķiem, kurā ietverta vismaz informācija par galvenajiem nefinanšu mērķiem un rādītājiem, kā arī tas, kādus no dalībvalsts regulētā tirgū izstrādātiem korporatīvās pārvaldības ieteikumiem komercsabiedrība piemēro, un aprakstu par politikām, kuras tā īsteno attiecībā uz korporatīvās sociālās atbildības jomām un to īstenošanas rezultātiem;
- 4) komercsabiedrība ir nodrošinājusi, ka tai ir spēkā ar darbiniekiem noslēgts darba koplīgums, ja ieguldījuma veikšanas brīdī komercsabiedrības gada pārskats par iepriekšējo finanšu gadu apliecina, ka darbinieku skaits pārsniedz 50.

2.3.7.4.8. Viena ieguldījuma summa iespējkapitāla tirgū nedrīkst pārsniegt 5 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem, bet visu ieguldījumu kopsumma iespējkapitāla tirgū nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem. Ieguldījumi tādas kapitālsabiedrības kapitālā, kura ir attīstības stadijā, nedrīkst pārsniegt piecus procentus no attiecīgās kapitālsabiedrības pamatkapitāla un balsstiesīgo akciju vai daļu skaita, bet ieguldījumu (kapitāla) daļas apjoms komercsabiedrībā, kura dibināta ar mērķi finansēt attīstības stadijā esošas komercsabiedrības, vai ieguldījumi tādas komercsabiedrības kapitālā, kura dibināta ar mērķi finansēt attīstības stadijā esošas komercsabiedrības, nedrīkst pārsniegt 30 procentus no ieguldījumu (kapitāla) kopsummas vai attiecīgās komercsabiedrības kapitāla.

2.3.7.4.9. Ieguldījumu kopsumma alternatīvo ieguldījumu fondos un iespējkapitāla tirgū nedrīkst pārsniegt 25 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem, ievērojot šā prospekta 2.3.7.4.5. un 2.3.7.4.6. punktā noteiktos ierobežojumus ieguldījumiem alternatīvo ieguldījumu fondos un šā prospekta 2.3.7.4.8. punktā noteiktos ierobežojumus ieguldījumiem iespējkapitāla tirgū.

2.3.7.4.10. Ieguldījuma plāna līdzekļu nedrīkst būt investēti tādos alternatīvo ieguldījumu fondos, kuru darbības noteikumi paredz izmantot sviras finansējumu, kura apmērs saskaņā ar regulā Nr. 231/2013 noteikto aprēķinu (izņemot ieguldījumus alternatīvo ieguldījumu fondos, kas veikti līdz 2017. gada 31. decembrim, un noslēgtos vienošanos veikt ieguldījumus nākotnē, ja vienošanās noslēgta līdz 2017. gada 31. decembrim):

- 1) vairāk nekā divas reizes pārsniedz alternatīvo ieguldījumu fonda neto aktīvu vērtību, ja tas paredz izsniegt aizdevumus vai iesaistīties kreditēšanas darījumos;
- 2) vairāk nekā trīs reizes pārsniedz alternatīvo ieguldījumu fonda neto aktīvu vērtību, ja tas neparedz izsniegt aizdevumus vai iesaistīties kreditēšanas darījumos.

2.3.7.4.11. Ieguldījuma plāna līdzekļu nedrīkst būt investēti tādos alternatīvo ieguldījumu fondos, kuru darbības noteikumi paredz vairāk nekā 10 procentus no fonda neto aktīviem ieguldīt virtuālajās valūtās.

2.3.7.4.12. Attiecībā uz alternatīvo ieguldījumu fondu, kura pārvaldnieks ir akciju sabiedrība “Attīstības finanšu institūcija Altum” nepiemēro šā prospekta 2.3.7.4.5. punkta otrajā teikumā, 2.3.7.4.6. un 2.3.7.4.9. punktā noteiktos limitus.

### **2.3.7.5. Citi ieguldījumu plāna līdzekļu ieguldījumu ierobežojumi un nosacījumi**

Ar Līdzekļu pārvaldītāju vienā grupā esošo komercsabiedrību emitētajos finanšu instrumentos ieguldījumus drīkst veikt tikai ar fondu biržas (regulēta tirgus) starpniecību, un ieguldījumi šādos finanšu instrumentos nedrīkst pārsniegt 5 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem.

Ieguldījumi ar fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju vienā grupā esošu komercsabiedrību pārvaldītajos ieguldījumu fondos nedrīkst pārsniegt 15 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem.

Ieguldījumu kopsumma vienas komercsabiedrības vai vienā grupā ietilpstošu komercsabiedrību emitētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem.

Noguldījumi vienā kredītiestādē vai vienā grupā ietilpstošās kredītiestādēs un ieguldījumi šīs pašas kredītiestādes emitētajos finanšu instrumentos kopsummā nedrīkst pārsniegt 15 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem. Šis ierobežojums neattiecas uz prasībām pēc pieprasījuma pret Turētājbanku.

Ieguldījumi kapitāla vērtspapīros un ieguldījumu fondos, kuri var veikt ieguldījumus kapitāla vērtspapīros vai citos riska ziņā tiem pielīdzināmos finanšu instrumentos, kopā nedrīkst pārsniegt 50 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem.

Ieguldījumu plāna ārvalstu valūtu atklātā pozīcija nedrīkst pārsniegt:

- 1) atsevišķā ārvalstu valūtā — 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem, izņemot 2) punktā noteikto;
- 2) atsevišķā ESAO dalībvalsts valūtā, kura nav eiro, — 50 procentus no ieguldījumu plānā paredzētā maksimāli pieļaujamā kapitāla vērtspapīru vai riska ziņā tiem pielīdzināmu finanšu instrumentu apmēra attiecībā uz ieguldījumu plāniem, kuriem maksimāli pieļaujama kapitāla vērtspapīru vai riska ziņā tiem pielīdzināmu finanšu instrumentu apmērs pārsniedz 20 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem;
- 3) kopumā visās ārvalstu valūtās — 20 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem, izņemot 4) punktā noteikto;
- 4) kopumā visās ESAO dalībvalstu valūtās, kuras nav eiro, — 100 procentus no ieguldījumu plānā paredzētā maksimāli pieļaujamā kapitāla vērtspapīru vai riska ziņā tiem pielīdzināmu finanšu instrumentu apmēra attiecībā uz ieguldījumu plāniem, kuriem maksimāli pieļaujama kapitāla vērtspapīru vai riska ziņā tiem pielīdzināmu finanšu instrumentu apmērs pārsniedz 20 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem.

Ieguldījumu plāna ieguldījumi kapitāla vērtspapīriem riska ziņā pielīdzināmos vērtspapīros ir ieguldījumi ar ieguldījumu fondu un alternatīvo ieguldījumu fondu starpniecību, kas ietver ieguldījumus riska ieguldījumu fondos, privātā kapitāla fondos un tādos nekustamā īpašuma fondos, kuru sviras finansējums ir vienāds ar vai lielāks par 50 procentiem no to neto aktīvu vērtības.

Ieguldījumu plānā nav paredzēts izmantot aizņēmumu darījumus vai Repo darījumus.

Ieguldījumu plāna ieguldījumu portfeļa atbilstība ieguldījumu ierobežojumiem tiek noteikta izmantojot ieguldījumu plāna aktīvu vērtību, kuru nosaka saskaņā ar šā ieguldījumu plāna prospekta sadaļu “Ieguldījumu plāna līdzekļu un ieguldījumu plāna daļas vērtības noteikšanas metodes un kārtība”.

Nelikvīdos aktīvus var nebūt iespējams pārdot tekošo prasību apmierināšanai vai pārdot par cenu, kas būtu tuva to patiesai vērtībai. Nelikvīdo ieguldījumu patiesās tirgus vērtības noteikšana var būt sarežģīta un subjektīva, jo cena nav viegli pieejama. Ar nelikvīdo aktīvu pirkšanu un pārdošanu saistītās izmaksas var būt augstākas, ietverot maksu par starpniecības pakalpojumiem, juridiskās izmaksas un citus izdevumus. Nelikvīdu aktīvu pārdošana var būt ilgstošs process, atkarībā no aktīvu veida un tirgus apstākļiem.

### **2.3.7.6. Ieguldījumi iespējkapitāla tirgū**

Ieguldījumu plāna līdzekļus drīkst ieguldīt iespējkapitāla tirgū:

- 1) ieguldot komercsabiedrībās pašu kapitālā, ar mērķi veicināt šo komercsabiedrību straujāku izaugsmi un attīstību;
- 2) ieguldot tādās komercsabiedrībās vai alternatīvo ieguldījumu fondos ar iespējkapitāla ieguldījumu fondu stratēģiju, kuri ir nodibināti ar mērķi savus līdzekļus ieguldīt, galvenokārt, komercsabiedrībās pašu kapitālā, ar mērķi veicināt šo komercsabiedrību straujāku izaugsmi un attīstību;
- 3) ieguldījumi tādās kapitālsabiedrības kapitālā, kura ir attīstības stadijā, nedrīkst pārsniegt 5 procentus no attiecīgās kapitālsabiedrības pamatkapitāla un balsstiesīgo akciju vai daļu skaitu, bet ieguldījumu (kapitāla) daļas apjoms komercsabiedrībā, kura dibināta ar mērķi finansēt attīstības stadijā esošas

komercsabiedrības, vai ieguldījumi tādas komercsabiedrības kapitālā, kura dibināta ar mērķi finansēt attīstības stadijā esošas komercsabiedrības, nedrīkst pārsniegt 30 procentus no ieguldījumu (kapitāla) kopsummas vai attiecīgās komercsabiedrības kapitāla.

**2.3.7.7.** Ieguldījumi finanšu instrumentos, kas netiek tirgoti dalībvalstī reģistrētā regulētajā tirgū vai ESAO dalībvalstī reģistrētā fondu biržā, bet citā dalībvalsts tirdzniecības vietā, nedrīkst pārsniegt 20 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem.

**2.3.7.8.** Ja Līdzekļu pārvaldītājam ieguldīšanas noteikumu pārkāpšanas novēršanai ir nepieciešams realizēt ieguldījumu plāna ieguldījumu, bet šāda ieguldījumu (aktīvu) realizācija finanšu tirgos nav iespējama, Līdzekļu pārvaldītājam ir pienākums atpirkt minētos ieguldījumus par to patieso vērtību. Ieguldījumu patiesā vērtība nosakāma saskaņā ar Latvijas Bankas noteikumiem, kas regulē fondēto pensiju shēmu ieguldījumu plānu gada pārskata sagatavošanu. Līdzekļu pārvaldītājs šo prasību nepiemēro:

- 1) ieguldījumiem šā prospekta 2.3.7.4.12. punktā minētajā alternatīvo ieguldījumu fondā, kura pārvaldnieks ir akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum" laikposmā no šī fonda darbības sākuma līdz tā likvidācijai;
- 2) ieguldījumiem šā prospekta 2.3.7.4.4. punktā minētajos parāda vērtspapīros līdz minēto parāda vērtspapīru dzēšanas termiņam.

**2.3.7.9.** Šā prospekta 2.3.7.8. punktā minētais pienākums attiecībā uz ieguldījumu atpirkšanu īstenojams šādā termiņā:

- 1) ieguldījumam, kas tiek tirgots tirdzniecības vietā vai ESAO dalībvalstī reģistrētā fondu biržā, — ne vēlāk kā triju mēnešu laikā no ieguldīšanas noteikumu pārkāpuma rašanās dienas, ja pārkāpums netiek novērsts;
- 2) ieguldījumam, kas netiek tirgots tirdzniecības vietā vai ESAO dalībvalstī reģistrētā fondu biržā, — ne vēlāk kā triju gadu laikā no ieguldīšanas noteikumu pārkāpuma rašanās dienas, ja pārkāpums netiek novērsts.

### **2.3.8. Ieguldījumu politikas neievērošanas sekas un kārtība, kādā novērtē un sedz radušos zaudējumus**

Ieguldījumu plāna pārvaldītājs apņemas atlīdzināt zaudējumus, kas tā darbinieku izdarītas krāpšanas, zādzības, nolaidības vai citu darbību rezultātā var tikt nodarīti ieguldījumu plāna dalībniekiem. Kļūdas vai citu iemeslu dēļ izmainītās ieguldījumu plāna daļas vērtības izmaiņa tiek noteikta procentos un atbilstoši Līgumam ar VSAA. Starpībai nepārsniedzot 0,2%, zaudējumu apmēru, kas radies dalībniekiem aprēķinot tiem pienākošās daļas un aprēķinot komisijas Līdzekļu pārvaldītājam un Turētājbankai, Līdzekļu pārvaldnieks ieskaita ieguldījumu plāna kontā. Starpībai pārsniedzot 0,2%, tīro (neto) zaudējumu apmēru, kas radies dalībniekiem dzēšot ieguldījumu plānu daļas vai aprēķinot tiem pienākošās daļas, kā arī aprēķinot lielākas komisijas Līdzekļu pārvaldītājam un Turētājbankai, Līdzekļu pārvaldnieks nosūta aprēķināto zaudējumu apmēru VSAA, pēc saskaņošanas pārskaita kompensējamo summu VSAA, kas savukārt sadala šo summu starp ieguldījumu plāna dalībniekiem atbilstoši katra dalībnieka zaudējumu apmēram. Zaudējumi tiek segti nekavējoties pēc aprēķina saskaņošanas ar Turētājbanku un/vai VSAA.

Ieguldījumu plāna pārvaldītājs apņemas atlīdzināt visus zaudējumus, kuri ieguldījumu plāna dalībniekiem radušies noteikto ieguldīšanas noteikumu pārkāpšanas rezultātā. Ieguldījumu plāna līdzekļu pārvaldītājs informē Latvijas Banku par ieguldīšanas noteikumu pārkāpšanu, kā arī par pasākumiem šo pārkāpumu novēršanai, norādot pārkāpumu novēršanas termiņus.

Ja fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājam ieguldīšanas noteikumu pārkāpšanas novēršanai ir nepieciešams realizēt ieguldījumu plāna ieguldījumu, bet šāda ieguldījumu realizācija finanšu tirgos nav iespējama, līdzekļu pārvaldītājam ir pienākums atpirkt minētos ieguldījumus par to patieso vērtību, kas nosakāma saskaņā ar Latvijas Bankas noteikumiem. Ieguldījumam, kas tiek tirgoti tirdzniecības vietā vai fondu biržā - ne vēlāk kā triju mēnešu laikā no ieguldīšanas noteikumu pārkāpuma rašanās dienas, ja pārkāpums netiek novērsts; savukārt ieguldījumam, kas netiek tirgoti tirdzniecības vietā vai fondu biržā - ne vēlāk kā triju gadu laikā no ieguldīšanas noteikumu pārkāpuma rašanās dienas, ja pārkāpums netiek novērsts.

Pēc ieguldīšanas noteikumu pārkāpumu novēršanas ieguldījumu plāna līdzekļu pārvaldītājs apņemas novērtēt, vai šādas darbības ir radījušas zaudējumus ieguldījumu plāna dalībniekiem. Ja līdzekļu pārvaldītājs konstatē, ka ieguldīšanas noteikumu pārkāpšanas rezultātā ieguldījumu plāna dalībniekiem ir radušies zaudējumi, tad tas ir atlīdzina radušos zaudējums noteiktajā apmērā, iemaksājot naudas līdzekļus attiecīgā ieguldījumu plāna kontā.

Līdzekļu pārvaldītājs neatbild par zaudējumiem, kas radušies tirgus svārstību un tirgus risku rezultātā, ja Līdzekļu pārvaldītājs ir pienācīgi izpildījis savus pienākumus, kas noteikti Likumā un līgumā ar VSAA.

Ieguldījumu plānā noteiktos ieguldījumu ierobežojumus ir pieļaujams pārsniegt, ja tie radušies sakarā ar ārkārtējiem un nelabvēlīgiem notikumiem finanšu tirgos. Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs nekavējoties informē Latvijas Banku par ieguldījumu ierobežojumu pārsniegšanu atbilstoši Likumā noteiktajai kārtībai.

#### 2.4. Darījumu ar ieguldījumu plāna līdzekļiem un ieguldījumu plāna pārvaldīšanas izmaksu pārvaldītājam, turētājbankai un trešajām personām

Pastāvīgā atlīdzība tiek noteikta atkarībā no Sabiedrības pārvaldīšanā esošo ieguldījumu plānu kopējiem aktīviem uz iepriekšējā gada 31. oktobri un tiek piemērotas no 2026. gada 01. janvāra.

Atlīdzības veids	Maksimālais atlīdzības apjoms gadā, % no ieguldījumu plāna vidējās vērtības*
<b>Kopā:</b>	<b>1,020 %</b>
<b>Pastāvīgā atlīdzība:</b>	
Atlīdzība Līdzekļu pārvaldītājam	0,466 %
Atlīdzība Turētājbankai	0,054 %
Atlīdzība trešajām personām un citi maksājumi**	0,000 %
<b>Mainīgā atlīdzība Līdzekļu pārvaldītājam***</b>	<b>0,500 %</b>
<b>Ar darījumiem saistītās izmaksas****</b>	<b>0,003 %</b>
Darbojoties kā gādīgs un rūpīgs saimnieks vienīgi ieguldījumu plāna dalībnieku interesēs, līdzekļu pārvaldītājs nodrošina šo izdevumu samērīgumu ar izvēlēto ieguldījumu veida vai finanšu instrumenta sagaidāmo ienesīgumu. Faktiskais trešo pušu izdevumu apmērs ir iekļauts līdzekļu pārvaldītāja ceturkšņa ziņojumā.	

\*Līdzekļu pārvaldītājs un turētājbanka var samazināt sev noteikto maksājumu apmēru, līdz ar to faktiskais pastāvīgās atlīdzības apmērs var būt mazāks par norādīto apmēru.

\*\* Atlīdzība trešajām personām un citi maksājumi ir līdzekļu pārvaldītāja prognozētie izdevumi, kas ir saistīti ar ieguldījumu plāna pārvaldi. Piemēram: nodokļu un nodevu maksājumi; revidenta atlīdzība; ieguldījumu plāna LEI koda uzturēšana; maksas par dažādu izziņu saņemšanu revidenta vajadzībām u. c. Līdzekļu pārvaldītājs sedz atlīdzību trešajām personām no saviem līdzekļiem.

\*\*\*Mainīgās atlīdzības apmērs Līdzekļu pārvaldītājam ir atkarīgs no tā, vai ieguldījumu plāna ienesīgums ir bijis augstāks par atskaites indeksa ienesīgumu. Mainīgās atlīdzības aprēķināšanas un uzskaites kārtību nosaka Ministru kabineta 2017. gada 19. decembra noteikumi Nr. 765 "Kārtība, kādā valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs aprēķina maksājumu par ieguldījumu plāna pārvaldi, un kārtība, kādā tiek veikta minētā maksājuma uzskaitē un ieturēšana".

\*\*\*\*Darījumu izmaksas ir izmaksas, kas ir saistītas ar ieguldījumu plāna ieguldījumu portfeli esoša aktīva iegādi vai atsavināšanu. Piemēram: brokeru komisijas; komisijas par operācijām ar ieguldījumu plāna norēķinu un vērtspapīru kontiem; komisijas par vērtspapīru norēķinu veikšanu; komisijas par noguldījumu pārskaitījumiem; procentu maksājumi u. c.

## 2.5. Ieguldījumu plāna riski

Riski un iespējamo pasākumu apraksts riska samazināšanai

Risks	Pasākumi riska samazināšanai
<p><b>Likviditātes risks</b> – nespēja noteiktā laika periodā realizēt kādu no ieguldījumu plāna aktīviem par pieņemamu cenu, vai arī nepietiekošas naudas plūsmas rezultātā nespēja maksāt trešajām personām par pakalpojumiem.</p> <p><b>Cenas risks</b> – risks ciest zaudējumus finanšu instrumentu cenas svārstību dēļ.</p> <p><b>Atklāto valūtas pozīciju risks</b> – risks ciest zaudējumus gadījumā, ja ieguldījumu plānam ir ieguldījumi valūtās, kas atšķirīgas no pamatvalūtas (EUR), un ja šī valūta zaudē vērtību attiecībā pret eiro.</p> <p><b>Darījuma partnera kredītrisks</b> – risks, kas rodas, ja darījumu partneris, ar kuru Līdzekļu pārvaldītājs uz ieguldījumu plāna rēķina ir noslēdzis darījumu, nevar izpildīt savas saistības pret ieguldījumu plānu.</p> <p><b>Emitenta kredītrisks</b> – risks, kas rodas, ja emitents, kura vērtspapīros ir ieguldīti ieguldījumu plāna aktīvi, nevar izpildīt savas saistības.</p> <p><b>Procentu likmju svārstību risks</b> – risks, ka ieguldījumu plāna obligācijās ieguldītā daļa cietīs zaudējumus no kopējā tirgus procentu likmju līmeņa pieauguma, kas izraisītu obligāciju cenu negatīvas izmaiņas.</p> <p><b>Ilgspējas risks</b> - Ilgspējas risks ir ar vidi, sociālajiem vai pārvaldības aspektiem saistīts notikums vai apstāklis, kas var radīt faktiskas vai potenciālas būtiskas negatīvas sekas uz ieguldījumu plāna ieguldījumu vērtību. Ja šādi riski materializējas, tie var ietekmēt ieguldījumu plāna ienesīgumu. Piemēram, vāja pārvaldība vai kontroles struktūras ieguldījumu objektā var izraisīt pārkāpumus, kas negatīvi ietekmē šī uzņēmuma vērtspapīru cenu. Būtiska pakļautība pārejas vai fiziskajiem klimata riskiem var arī samazināt ieguldījumu plāna aktīvu tirgus vērtību, ja šie riski piepildās. Ilgspējas risku integrēšana ieguldījumu lēmumu procesā ir būtiska, lai nodrošinātu stabilu un ilgtspējīgu ilgtermiņa ienesīgumu.</p> <p><b>Citi riski</b> – nepārvarama vāra (dabas katastrofas un stihijas, kara darbība, streiki, traucējumi saziņas līdzekļos, informācijas sistēmās), biznesa risks,</p>	<p>Likviditātes risks tiks samazināts, pirms ieguldījumu veikšanas veicot atbilstošu tirgus analīzi, nodrošinot ieguldījumu diversifikāciju, kā arī daļu ieguldījumu plāna aktīvu turot naudas līdzekļu veidā.</p> <p>Pārvaldītājs samazina cenu risku, sadalot ieguldījumus starp pietiekami lielu ieguldījumu skaitu, kā arī ierobežojot tādus ieguldījumus, kuru vērtība varētu būt īpaši pakļauta cenu riskam (piemēram, zema reitinga obligācijas).</p> <p>Pārvaldītājs vada šo risku gan mazāk ieguldot finanšu instrumentos ārvalstu valūtās, gan slēdzot valūtas pirkšanas/pārdošanas operācijas ar nākotnes datumu jeb izmanto valūtas atvasinātos instrumentus.</p> <p>Lai novērstu iespējamu negatīvu ietekmi uz plāna aktīviem, pirms darījumu veikšanas Līdzekļu pārvaldītājs veic darījumu partneru kredītriska novērtēšanu.</p> <p>Emitenta kredītrisks tiek samazināts, pirms ieguldījumu veikšanas veicot atbilstošu emitenta analīzi, kā arī sekojot emitentu finansiālajai situācijai ieguldījuma laikā.</p> <p>Pārvaldītājs vada šo risku, ierobežojot ieguldījumu plāna ieguldījumu obligācijās vidējo laika posmu līdz saistību atmaksāšanai jeb dzēšanai.</p> <p>Ieguldījumu plāns integrē ilgspējas riskus, piemērojot strukturētu ieguldījumu pieeju. Tas izmanto izslēgšanas sarakstu, lai izvairītos no aktivitātēm ar visaugstāko negatīvo ietekmi uz vidi vai sabiedrību. Ieguldījumu plāns piemēro arī pozitīvas atlases kritērijus, dodot priekšroku emitentiem ar labāku ESG sniegumu salīdzinājumā ar nozares vienaudžiem un priekšroku sniedzot ilgspējas marķētajām obligācijām. ESG rādītāji tiek nepārtraukti uzraudzīti, lai identificētu izmaiņas, kas var ietekmēt finanšu risku. Ņemot vērā šos pasākumus, potenciālā ilgspējas risku ietekme uz ieguldījumu plāna ienesīgumu tiek vērtēta kā vidēja līdz zema, jo piemērotie integrācijas pasākumi mazina ieguldījumu plāna pakļautību būtiskiem ar ilgspēju saistītiem finanšu riskiem.</p> <p>Līdzekļu pārvaldītāja valde, veicot ieguldījumu plāna pārvaldi, nodrošina atbilstošas risku pārvaldes kontroles sistēmas esamību, tādējādi iespēju robežās minimizējot šos riskus.</p>

juridiskais, informācijas, valsts regulācijas riski, un tam līdzīgi.	
---	--

Līdzekļu pārvaldītājs, veicot leguldījumu plāna pārvaldīšanu rīkojas leguldījumu plāna dalībnieku interesēs un iespēju robežās darīs visu, lai izvairītos, vai minimizētu šajā sadaļā minētos riskus, taču Līdzekļu pārvaldītājs negarantē to, ka nākotnē būs iespēja pilnībā izvairīties no šiem riskiem.
--

## 2.6. leguldījumu plāna dalībnieka tiesības

### Tiesības nodot fondēto pensiju kapitālu citam līdzekļu pārvaldītājam vai citam leguldījumu plānam

leguldījumu plāna dalībnieks ir tiesīgs, iesniedzot Aģentūrā attiecīgu iesniegumu, pieprasīt fondēto pensiju kapitālu nodot citam līdzekļu pārvaldītājam vai citam leguldījumu plānam.

Līdzekļu pārvaldītāja maiņu var veikt ne biežāk kā reizi gadā, viena un tā paša Valsts fondēto pensiju shēmas Līdzekļu pārvaldītāja leguldījumu plānu maiņa pieļaujama ne biežāk kā divas reizes gadā, kā arī atsevišķos Likumā paredzētos gadījumos (piemēram, līdzekļu pārvaldītāja licences Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanai anulēšanas gadījumā).

### Tiesības saņemt informāciju

leguldījumu plāna dalībniekam ir tiesības Likumā noteiktajā kārtībā saņemt no Līdzekļu pārvaldītāja, Aģentūras vai tās pilnvarotām personām informāciju par leguldījumu plānu <https://invl.lv/2-limenis-ekstra-47-52/>, Līdzekļu pārvaldītāju <https://invl.lv/> un Turētājbanku [www.seb.lv](http://www.seb.lv).

## 2.7. Informācija par nodokļiem un nodevām, ja tādi ir paredzēti

Saskaņā ar Likumu leguldījumu plāns nav juridiska persona un nodokļus nemaksā. Ja likumdošanā tiek paredzēta nodokļu piemērošana ieguldījumu objektiem, kā arī darījumiem ar leguldījumu plāna līdzekļiem, tādā gadījumā Līdzekļu pārvaldītājs šos nodokļu maksājumus sedz no leguldījumu plāna līdzekļiem.

Mainot līdzekļu pārvaldītāju, Shēmas dalībniekiem nodokļi netiek piemēroti.

Pensijas, kas tiks aprēķinātas, ņemot vērā Valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieka pensijas kapitālu, tiks apliktas ar nodokļiem vispārējā kārtībā.

*Dokuments stājas spēkā: 04.06.2026.*

*Dokuments aktualizēts un publicēts: 04.06.2026.*